

DECIZIA nr. 6 din 18 ianuarie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865](#)

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 187 din 28 februarie 2018](#)

Data intrării în vigoare 28-02-2018

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Mihaela Senia Costinescu	- magistrat-asistent-șef

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865](#), excepție ridicată de Societatea Geneza Group - S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.088/I/2016/a4.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția a II-a civilă. Excepția de neconstituționalitate formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 583D/2017.
2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare a fost în mod legal îndeplinită.
3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, invocând jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 ianuarie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.088/I/2016/a4.1, astfel cum a fost îndreptată prin Încheierea din 2 februarie 2017, pronunțată în Camera de Consiliu, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865](#). Excepția a fost ridicată de Societatea Geneza Group - S.R.L. din București, petentă într-o cauză având ca obiect judecarea cererii de reexaminare, formulate împotriva încheierii prin care s-a dispus amendarea autorului excepției, în temeiul [art. 108¹ alin. 1 lit. b din Codul de procedură civilă din 1865](#).
5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea arată că [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă](#) încalcă prevederile [art. 11](#) și [art. 21 din Constituție](#), raportate la [art. 20 alin. \(1\) din Constituție](#) și la [art. 6 paragraful 1 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât cererea de reexaminare a amenzii judiciare este soluționată de aceeași instanță care a aplicat amenda, iar nu de o instanță de judecată diferită. Autorul excepției susține că amenda judiciară constituie o „acuzăție în materie penală”, în sensul [art. 6 din Convenție](#), astfel că persoana amendată trebuie să aibă dreptul de acces la o instanță de judecată care să examineze justetea aplicării amenzii, cu respectarea drepturilor și garanțiilor procesuale conținute în [art. 6](#), printre care și imparțialitatea instanței de judecată.
6. Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția penală își exprimă opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și face referire la jurisprudența Curții Constituționale în materie.
7. Potrivit [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru ași exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.
8. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și menționează jurisprudența Curții Constituționale în materie, respectiv [Decizia nr. 387 din 1 octombrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 20 noiembrie 2013. Arată că cererea de reexaminare este o cale specifică de retractare în care nu se soluționează fondul litigiului. În acest caz există doar posibilitatea de a reveni asupra amenzii sau despăgubirii. De altfel, activitatea procesuală a părților trebuie să se desfășoare pe baza normelor prevăzute de lege, iar stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești este de competență exclusivă a legiuitorului.

9. Președinții Senatului și Camerei Deputaților și Avocatul Poporului nu au comunicat punctul lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă](#), cu următorul conținut: „Cererea se soluționează prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, de către instanța de judecată ori de președintele instanței de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea”. Având în vedere prevederile [art. 3 alin. \(1\) din Legea nr. 76/2012](#) pentru punerea în aplicare a [Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, potrivit căreia „Dispozițiile [Codului de procedură civilă](#) se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acestuia în vigoare”, precum și [Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare”, din cuprinsul dispozițiilor [art. 29 alin. \(1\) și ale art. 31 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute la [art. 29 alin. \(1\)-\(3\) din Legea nr. 47/1992](#).

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în [art. 11](#) referitor la dreptul internațional și dreptul intern, [art. 20](#) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și [art. 21](#) referitor la accesul liber la justiție. De asemenea, sunt invocate prevederile [art. 6 paragraful 1 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile legale criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare celor formulate în prezenta cauză, Curtea constatând constituționalitatea lor. În acest sens sunt [Decizia nr. 260 din 20 martie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 7 mai 2007, [Decizia nr. 308 din 3 martie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 7 aprilie 2011, și [Decizia nr. 1.419 din 20 octombrie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 901 din 20 decembrie 2011, [Decizia nr. 387 din 1 octombrie 2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712 din 20 noiembrie 2013 sau [Decizia nr. 577 din 21 octombrie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 5 din 6 ianuarie 2015.

14. Astfel, Curtea a statuat că reglementarea criticată a fost adoptată de legiuitor în cadrul competenței sale constituționale, așa cum este consacrată prin [art. 126 alin. \(2\) și art. 129 din Constituție](#), potrivit căreia „Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”, iar „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Prin reglementarea [art. 108⁵ din Codul de procedură civilă](#), legiuitorul a dorit instituirea unei căi de atac particulare, care se califică ca fiind o cale specifică de retractare. Întrucât aplicarea amenzii constituie un incident procedural, ea va fi aplicată de către judecătorii investiți cu acțiunea principală. Cenzurarea încheierii de stabilire a amenzii de către instanța care a dispus sancțiunea este firească, deoarece aplicarea amenzii nu implică o judecată de fond.

15. În această lumină, faptul că împotriva încheierii de stabilire a amenzii sau despăgubirii se poate face numai cerere de reexaminare, aceasta soluționându-se de către instanța de judecată ori de președintele instanței de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea, nu poate constitui o încălcare a vreunei prevederi constituționale, întrucât instanța nu soluționează fondul litigiului. Cererea se judecă în camera de consiliu, cu citarea părților, în temeiul [art. 85 din Codul de procedură civilă](#), și se soluționează prin încheiere irevocabilă. Există în acest caz doar posibilitatea de a reveni asupra amenzii sau despăgubirii, în scopul de a ușura situația persoanei obligate la plata acestora, reexaminarea apărând ca o cale specifică de retractare.

16. Calea de atac de retractare reprezentată de cererea de reexaminare a amenzii judiciare este o verificare judiciară efectivă în sensul [art. 13 din Convenție](#), fiind o analiză a legalității și temeiniciei sancțiunii și, eventual, a elementelor de fapt necunoscute la momentul aplicării sancțiunii, învederate în calea de atac. Pe această cale nu se realizează un control judiciar propriu-zis, iar faptul că aceeași instanță care a pronunțat hotărârea judecă și cererea de reexaminare nu este de natură să influențeze aprecierea judecătorilor, întrucât aspectele analizate pe calea reexaminării sunt diferite de cele examinate în fond. Dacă cererea de reexaminare este admisă ca urmare a constatării faptului că sancțiunea a fost aplicată fără temei sau cu încălcarea unor dispoziții legale, amenda aplicată

poate fi revocată sau poate fi redusă în situația în care se apreciază cuantumul amenzii aplicate ca fiind prea mare în raport cu abaterea săvârșită.

17. De asemenea, Curtea a reținut că prevederile legale criticate nu contravin [art. 6 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât acestea se referă exclusiv la soluționarea în fond a cauzei, or, așa cum s-a arătat mai sus, cererea de reexaminare nu presupune o judecare pe fond a litigiului. În acest sens, a se vedea Decizia de admisibilitate din 6 iulie 2000, pronunțată în Cauza Moura Carreira și Margarida Lourenco Carreira împotriva Portugaliei, prin care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că sfera de aplicare a [art. 6 din Convenție](#) vizează drepturile și obligațiile cu caracter civil care trebuie să constituie obiectul - sau unul dintre obiectele - litigiului, iar rezultatul unei astfel de proceduri trebuie să fie direct determinant pentru un astfel de drept, ceea ce în speța de față nu este cazul - cererea de reexaminare fiind un incident procedural care nu vizează fondul pretenției deduse judecării instanței.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, Curtea urmând a respinge prezenta excepție, ca neîntemeiată.

19. Pentru toate aceste motive, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), precum și al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Geneza Group - S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.088/II/2016/a4.1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția a II-a civilă și constată că prevederile [art. 108⁵ alin. 3 din Codul de procedură civilă din 1865](#) sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 18 ianuarie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent-șef,

Mihaela Senia Costinescu
